

Τι κρύβει η μεγάλη σπηλιά; Στο ερώτημα αυτό θα δοθεί τελικά απάντηση στις 21 Νοεμβρίου του 1943(μέσα στην κατοχή) όταν στο δάπεδο του τρίτου θαλάμου θα βρεθούν δύο ανθρώπινοι σκελετοί, οι οποίοι όμως, δημιούργησαν ένα μεγαλύτερο ερώτημα, πώς βρέθηκαν εκεί; Σύμφωνα με ιατροδικαστική μελέτη που έγινε στα κρανία, διαπιστώθηκε ότι ήταν είχαν πεθάνει πριν από 80 χρόνια(Π Μπρούσαλης, Σηπλαιολογικές Εξερευνησεις της Σ.Ο. του Ε.Ο.Σ. Αθηνών, Βουνο, 1946, σελ120-122.)

Άρθρο από εφημ Εθνος 30 Οκτωμβρίου 1938

Τι κρύβει η μεγάλη σπηλιά του 'Αστερίου στον 'Υμηττό

'Η προχθεσινή εξερεύνησίς της

Κυριακή πρωί. Δέκα πέντε έκδρομοι, άνδρες και γυναίκες, νέοι και ηλικιωμένοι, ανεβαίνουν στον 'Υμηττό. "Εως εδώ τίποτε το περίεργο. 'Ο 'Υμηττός είναι κοντά στην 'Αθήνα και συγκεντρώνει κάθε Κυριακή πολλούς έκδρομους και όρειβάτες.

"Αλλ' οι έκδρομοι που άναφρουσε εινε φορτωμένοι με άνεμόσκαλες με τριχίες γονθρές ασφαλείας και λεπτές βοηθητικές με άστυλινες και ηλεκτρικές προβολείς με πυξίδες, φωτογραφικές μηχανές και διάφορα μετρητικά όργανα.

Πού πάνε; Προκαλούν την περιέργεια των προϊνών διαστάων, πολλοί τών οποίων δέν διαστίζουν να είπούν:

—Τρελλάθηκαν οι άνθρωποι! "Ερχον και τριχίες μαζί τους. Σίγουρα εινε για δέσιμο.

Μεταξύ τών έκδρομών συγκαταλέγονται: 'Ο μηχανικός και αρχιτέκτων κ. Κόλλας, ο τμηματάρχης της τοπογραφικής υπηρεσίας του υπουργείου Συγκοινωνίας κ. Παπασόημος, ο διευθυντής της Κοινωνικής Προνοίας του ύφυπουργείου 'Εργασίας κ. Μητσόπουλος, ο γημικός κ. Δελιγιάννης, ο Ιατρος κ. κ. Κώνος και Κετής, ή δίδος Σωτηροπούλου, οι κ. κ. Φιλάρους, 'Αγγυ, Βλάχος και 'Ιάκ. Σαντοριναίος, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, τοπογράφοι, Ιατροί, χημικοί, διηγήγοροι, άνωτεροι δημοσίοι υπάλληλοι. "Αντιπροσώπωνται, λοιπόν, στην έκδρομή όλες σχεδόν οι έπιστήμες. Εινε και οι δεκαπέντε άλλοι έκδρομοι;

—'Οχι, μάς άπαντά ο Τόπ κεφαλής. Είμαστε μέλη τών σπηλαιολογικών ομάδων της 'Υπαίθριου Ζωής και του 'Ορειβατικού Σύνδεσμου. Πάμε να εξερευνησουμε κάποιο μεγάλο σπήλαιο. "Αν έρχη καρδιά για χάσιμο, άκολουθά μας. Το σπήλι μάς εινε άρκετο. Περισούει και για σένα...

'Ο 'Υμηττός, το χαμηλό, μά τόσο προνομιακό άσβεστολιθικό θούο τής 'Αττικής, άρριμεί πολλά σπήλαια. Τά περισσότερα εινε άνεξερευνητά. Κανείς δέν έβρει τί κρύβουν μέσα. 'Ο σπηλαιολογικές ομάδες της 'Υπαίθριου και του 'Ορειβατικού θάληθηκαν να τα εξερευνησουν όλα. Κι' όταν τά μέλη που άποτελούν τις ομάδες έχουν καρδιά για χάσιμο, ανεβαίνουν τών 'Υμηττό κι' επιδιόδονται στην εξερεύνηση.

Τό σπήλαιο που εξερευνηθηκε προχθές εινε από τά μεγαλύτερα. Βάρβαρο τέρστιο με βάθος είκοσι περίπου μέτρων. Καί μέσα γάχος, σκοτάδι, μούχλα. Βρίσκαται πολύ πού πάνω από τή Μονή της Καισαριανής, στο 'Αστέρι, εινε τέταρτο μακρύτερο από τή μονή.

Πολλοί τσομπάνηδες πιστεύουν άνέκαθεν ότι κρύβονται μέσα θησαυροί. Κι' άλλοι νομίζουν ότι εινε στοιχειωμένο. "Ακούει, λένει, τις χειμωνιάτικες νύχτες, όταν φυσά πολύς άέρας, κάτι παρόξενους ήγους να θγαίνουν από μέσα. Μά κανείς δέν τόλμησε ποτε

τέχεται από τών εξερευνητικών άνεθουσιασμό και πόθο. Οι άποτελούντες τις σπηλαιολογικές άσάδες φαίνεται νανε όλοι τόλμηροί και ένθουσιώδεις. "Απόδειξις ότι μαλώνουν ποιάς θα κατέβη πρώτος. Τήν τελευταία λέξι τήν δίνει ο κλήρος. Μά όταν πληριάσει ή

εινε εύρύχωρος. Παρουσιάζει συμπαιγή άσβεστολιθικά τοιχώματα και άρκετόν διάκοσμο από σταλακτώδεις ραβδώσεις στους τοίχους τών πλευρών. Τό θάραθρο εινε κόθως. Τό πλάτος του στομίου εινε μόλις 60 έκατοστόν του μέτρου και τό μη

έπιμήκης κοιλότης σχηματίζεται πάνω από τή νεροσυμή. Στοιίζεται κι' αυτή με ώραιους κρεμαστόους σταλακτίτες, που συνεχονται σε μία πυγυατή φόρμα. Δέν έχουν άκόμα κρυσταλλωθή και τό ελαφρό χτύπημα άφινε ένα παράξενο ήχο.

'Οι ηλεκτρικοί προβολείς που ρίχνονται σ' όλη τή σπηλιά κάνουν να διακρίνονται κι' οι άλλες διακοσμώσεις.

—'Οραίει γλυφές και ραβδώσεις, τηλεφωνείται. Δέν έχουν ποι κλίμα σχηματών. Μοιάζουν μέλλον με άπολιθωμένες πλεξούδες γυναϊκόων μαλλιών.

Και τά τηλεφωνήματα συνεχίζονται:

—'Εδώ ένας γονθρός σταλαγμίτης, πού έχει τό σχήμα άρχαίου θωμού. Στή βάση υπάρχουν λίγα κόκκαλα ζώων.

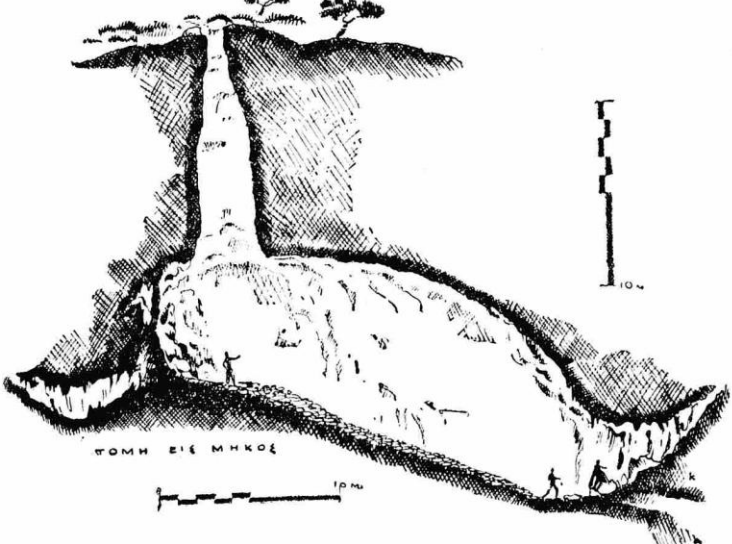
Στό χαμηλότερο σημείο άρχιζει ένας άνωφερικός διάδρομος μήκους 10 περίπου μέτρων και πλάτους ενός μέτρου. Τά τοιχώματα στενεύουν όμοιος εκεί.

—Κρέμεται κι' εδώ ένας μέγας λος πυγωτός σταλακτίτης σε φόρμα γυναϊκής πυγυατής σαρακατασάνης φύστας. Εινε κόλω μέτρα και κάθε πηγή δίνει κί άρκετο ιδιαίτερο ήχο. Σταλακτικό άρμόνιο!

Μά τό σπήλαιο έχει κι' άλλη συνέχεια πρής τό κάτω. "Ενα νέο θάραθρο κάθωτο κι' αυτό, θάθους 18 μέτρων, φαίνεται να υπάρχει. "Αλλά ή εξερεύνησις δέν προχωρεί πρής τά εκεί. "Ισως συνεχισθή μία άλλη φορά. "Από πρέπει να κατεβούν κι' οι άλλοι κάτω με τή σειρά να περιεργασθούν τό παράξενο αυτό φαινόμενο της φύσεως. "Η καθόσως εινε εύκολη πιά. "Εχει έπισημνηθή από τών πρώτο καταθάτη.

Και τό συμπέρασμα;

"Εξερευνηθή ένα νέο σπήλαιο τού 'Υμηττού από τά πλέον ένδιαφέροντα για τό πλάστο τών σταλακτιτών του. Θρησαυροί δέν βρέθηκαν. Τά μόνα που έβρισαν οι εξερευνηται ήσαν οι διακοσμώσεις που άναφέραμε, άράγες μεγάλης έκδρομής και τά ζώα που δόσκουν εκεί. Τό στομίο, όπως εινε άνοιχτό, παρασπανά και άβήκαται. Μετά δύο-τρία θήματα άποτέλει ή κατάληξι μιας νεροσυμής. Μία δεύτερη μικρή και

'Η εξερευνηθείσα σπηλιά του 'Αστερίου. (Σχέδιον του αρχιτέκτονος κ. Κόλλας)

να κατέβη κάτω. 'Ο φύλακας της Μονής Καισαριανής σκέφθηκε κάποτε να τό εξερευνηθή. Κατέβασε τό γυίο του μ' ένα σχοινί, ένθαρρύνοντας τόν ότι θαύρη θησαυρούς και θα άνέβη πλούσιος έπάνω. 'Ο νεαρός τόλμητας κατέβηκε. Μά δέν ίκανοποίησε τά θησαυροθηρευτικά ένειρα του πέραρα του. Τό μόνο που θρήκε ήσαν μερικά... κόκκαλα ζώων! Είθε δέ, μάς άκόμα μέτρα, όπως είπε, άγάλλματα και κολώνες πολλές, μυστηριώδεις. Οι σπηλαιοερευνητές τό έπληροφόρηθησαν. Κατάλαβαν ότι τό σπήλαιο κρύβει μέσα σταλακτίτες σε σχήματα αγαλμάτων και κίωνων. Κι' έτσι άποφάσισαν τήν εξερεύνηση.

στιγμή της καθόδου, ο «τυχερός» της τόλμης, αυτός που κληρώθηκε, χλωμαίει. Μέσα του διεξάγεται φοβερός άγώνας. Παλεύουν τό αίσθημα της αυτοσυντηρήσεως κι' ο πόθος της εξερευνησεως.

—'Εμπρός, λοιπόν! Τόν παρακινούν οι άλλοι. "Αν φοβάσαι, παραχώρησε τόν κλήρο σου σε άλλον.

'Ο τυχερός συνέχεται τώρα. 'Ο εξερευνητικός πόθος νίκησε προφανώς. Καί ή άπόφασις της καθόδου πραγματοποιείται. 'Ο πρώτος καταστάτης δένεται καλά και γερά μ' σχοινί γονθρό που θά τό κρατούν οι άλλοι άπ' έξω και κείνη τό σταυρό του και κατεβαίνει με τή άνεμόσκαλα που έβρισαν στο στόμιο του θάραθρου σε βάθος είκοσι μέτρων.

Σέ λίγο έρχεται τό πρώτο μήνυμα από κάτω με τό τηλεφώνημα που εγκυκατοπιεται οι εξερευνηται:

—Τά πράγματα εινε εύνοικά. 'Ο πρώτος θάλαμος του σπηλαιου

κός του ένα μέτρο. "Όσο κατέρχεται κανείς πρής τά κάτω οι διαστάσεις μεταβάλλονται. Στά 8 1/2 μέτρα κάτω σχηματίζεται μία μικρή προέκρηξι, όπου μπορεί να έκκορασθή κανείς.

Τά τηλεφωνήματα ακολουθούν τό ένα μετά τό άλλο:

Τό δάπεδο του σπηλαιου εινε καταφερικό σε μήκος 25 μέτρων. Εινε στρωμένο με γαλίλια κάτω. Πρής τό θωρεινό τοίχωμα ύψώνεται μία άρρηκτική στήλη άσβεστοίου με ώραιες γλυφές. "Απέναντί της κι' έπάνω σε θάθρο σχηματισμένο από τό μεσημέρνο τοίχωμα της σπηλιάς όρθώνεται ένα σταλαγμίτης. "Εχει τή μορφή του Βουδδά. "Ανάμεσα από τους δύο άσβεστίτες και άκριβώς από θωρειοανατολικό μυθό του δαπέδου άνοίγεται, μία γυσιμή φράση κείνη. Μετά δύο-τρία θήματα άποτέλει σ' ένα άσάβη πηγάδι, που άποτελεί τήν κατάληξι μιας νεροσυμής. Μία δεύτερη μικρή και